

Voorlopig beheersadvies voor het CRM-object "Duinlust" (project AB 57)

Drs. G. Londo

(Rijksinstituut voor Veldbiologisch Onderzoek
ten behoeve van het Natuurbehoud (RIVON)).

Bestemming van het landgoed.

Het feit dat men indertijd een instituut voor de opleiding van sportleiders op het landgoed heeft gehuisvest, scheidt diverse problemen. Een dergelijk instituut heeft de neiging zich mettertijd uit te breiden en zo heeft onlangs een stuk binnenduïnbos plaats moeten maken voor nieuwe gebouwen. Ook zijn er plannen voor de aanleg van een sportveld, waarvoor het geaccidenteerd en landschappelijk fraaie terrein over een groot deel geëgaliseerd moet worden. Handhaving van het instituut op Duinlust houdt in dat het landgoed landschappelijk en natuurwetenschappelijk onherstelbare schade lijdt. Vanwege de grote natuurwetenschappelijke en landschappelijke betekenis van Duinlust wordt deze ontwikkeling ontoelaatbaar geacht en zou het instituut beter naar elders verplaatst kunnen worden waar genoeg vlakke grond voor uitbreiding beschikbaar is. Een bestemming van Duinlust tot natuur- en recreatiegebied is hier veel meer op zijn plaats.

De recreatie.

De duinweiden in het noordwesten en de steile, schaars beboste zuidhelling langs de Rockaartsduinweg zijn zeer kwetsbaar en hier dient dan ook geen recreatie toegelaten te worden. De intensieve recreatie door padvindsters, die op genoemde zuidhelling plaats vindt, moet zo spoedig mogelijk beëindigd worden, daar hier anders een tweede "Blinkert" ontstaat, zoals bij Kraantje Lek aan de overzijde der weg.

Het dennebos en loofbos zijn zeer geschikt voor recreatie. Gezien de betrekkelijk geringe oppervlakte van Duinlust en de toch altijd relatief grote kwetsbaarheid van een duinterrein moet intensieve recreatie hier vermeden worden.

Om deze reden moeten in het terrein geen extra voorzieningen t.b.v. de recreatie getroffen worden en wordt geadviseerd om geen ingang open te stellen aan de zeer drukke Rockaartsduinweg. Aanbevolen wordt om alleen de paden (behalve waar dit door borden verboden is) voor het publiek open te stellen, ofwel het publiek alleen toe te laten tot een uitgezette recreatieroute.

Het beheer van de diverse vegetatietypen.

Duinweiden.

De aanwezige duinweiden dienen gehandhaafd te worden en beplantingen met loof- of naaldhout moeten hierin achterwege worden gelaten. Spontane opslag van houtgewassen dient verwijderd te worden; het verdere beheer bestaat uit "niets doen".

De duinweiden in het noordwesten van het terrein dienen vanwege hun grote natuurwetenschappelijke betekenis als wetenschappelijk reservaat beheerd te worden. Om natuurwetenschappelijke redenen wordt geadviseerd het duinweiden-areaal hier uit te breiden tot de ^{op de} beheerskaart aangegeven grens door in dit deel het dennebos eerst te dunnen en 5 jaar hierna kaalkap toe te passen. Ter bestudering van de overgang van naaldbos naar duinweide zullen door het RIVON enige permanente proefvlakken worden uitgezet, die om de 5 jaar worden opgenomen.

Dennebos.

Het beheer van het dennebos is mede afhankelijk van de bestemming van het gebied. Indien het sportinstituut op Duinlust gehandhaafd blijft, is bebossing het enige middel om versterving t.g.v. intensieve recreatie tegen te gaan. In dit geval wordt geadviseerd om in het zuidwesten het jonge dennebos (type Pj) te handhaven en het oude dennebos (typen P en Pl') geleidelijk te verjongen. Voor aanplant is de corsicaanse den het meest geschikt (de soort slaat hier ook spontaan op), hoewel ook de grove den mogelijk is. Uit landschappelijke overwegingen kan deze soort plaatselijk de voorkeur verdienen.

Indien het instituut verdwijnt, kan ook in het zuidwesten een deel van het dennebos verdwijnen en plaats maken voor meer natuurlijke duinvegetaties.

In de typen P en Pl' kan eerst gedund en ongeveer 5 jaar daarna kaalslag toegepast worden; in het type Pj, waar de kruidlaag veel schaarser is, wordt geadviseerd om de 5 jaar te dunnen, zodat na 15 à 20 jaar het bos plaatselijk opgeruimd is. Hierdoor kan de kruidlaag zich aanpassen aan de geleidelijk toenemende lichtintensiteit.

Zoals hierboven al vermeld is dient in het noordwesten een deel van het dennebos tot duinweide omgevormd te worden ter vergroting van het wetenschappelijke reservaat.

De vegetatietypen Pl en Pa kunnen vanwege de rijke ondergroei met loofhout in de toekomst het beste omgevormd worden tot loofbos. Op de schaars met loofhout begroeide plekken kan wat naaldhout aangeplant worden.

De soorten esdoorn en haagbeuk dient men in deze laatstgenoemde bostypen niet meer uit te planten en een overmaat van deze houtsoorten tijdig te vervangen door andere, hier meer van nature thuishorende soorten, zoals eik, berk en lijsterbes.

Opgaand loofbos.

Het beheer zal gericht moeten zijn op handhaving van dit bostype en op de ontwikkeling van een rijke kruidenflora. Schoffelen van de kruidlaag en een te veelvuldige kap van het onderhout moeten nagelaten worden. De voornaamste beheersmaatregelen zullen zijn het kappen van een overmaat aan schaduwsoorten (esdoorn en beuk) en het af en toe dunnen van het bos waar dit nodig is. Verder late men zoveel mogelijk de natuurlijke ontwikkeling zijn gang gaan.

Eikenhakhout.

Het perceel op Duinlust dient geëxploiteerd te blijven, teneinde de bestaande differentiatie in de kruidlaag in stand te houden. Hier dient kaalkap om de 7 jaar toegepast te worden.

Zeist, mei 1965.